

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНЕСКО (201) 451-2200

РІК ХСІ. Ч. 82.

ДЖЕРЗІ СІТІ / НЬО ЙОРК. СЕРЕДА, 2-го ТРАВНЯ 1984

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 2, 1984

№ 82.

VOL. XCI.

В Чикаго обрано Управу Відділу УАКРаді

Чикаго (О.П.). — В Чикаго, 12-го квітня відбулися загальні збори Української Американської Координаційної Ради, Відділу Чикаго. Зборами провела обрана Президія на чолі з проф. Мирославом Семчишином. Після звіту голови уступачої тимчасової управи Андрія Іванова та ухвалення абсолюторії, після доповіді і дискусії обрано такі керівні тіла:

Управа: Олексій Коновал — голова; Василь Маркус, Андрій Іванів, Михайло Ольшанський, Ореста Федина — заступники; Марія Ріпська — секретар; Ярослав Ганкевич — фінансовий секретар; Марія Хамі — скарбник; Ярослав Струтинський — культурно-освітній референт; Олексій Пошиванник — пресовий референт; Ореста Яримович — суспільна опіка; Роман Задучний, Василь Косогор — члени.

Ширша рада: Мирослав Семчишин — голова; члени: Юліан Юринес, Микола Отрошко-Ареский, Богдан Ткачук, Юрій Яримович, Степан Куропас, Орест Городиский, Володимир Федина, Лука Ботвин, Юрій Дачинський, Володимир Ястремський, Мiron Даківський, Катерина Баран, Олександр Атановський, Микола Домашевський, Модест Ріпський.

Контрольна комісія: Роман Прихан — голова, Іванна Гарасовська — секретар, Михайло Мельник — член.

Суд чести: Ілля Мула — голова, Василь Ростун — секретар, Микола Барабалак — член.

Новообрані голова О. Коновал у своєму слові закликав присутніх: «Відложим свої 40-літні розбіжності і сварки та приступимо до конструктивної праці. Створім сприятливу атмосферу, щоб молодь від нас не відходила, а прилучалася до

О. Коновал

спільної української громадської праці».

Д-р В. Маркус, заступник голови, у своїй доповіді, між іншим, ствердив: «Ми вихали з батьківщини у певним обов'язком перед українським народом, який ми маємо виконувати». Д-р Мiron Куропас у своєму слові закликав, щоб ми користали з наших прав, як американські громадяни та входили в американське політичне життя, щоб прагнути, досягати керівних позицій цієї нашої країни. Отак зможемо краще допомогти собі й українському народові в Україні».

Д-р Роман Барановський, представник централі УАКР, у своїй доповіді сказав: «Коли ми матимемо конгресменів, які будуть між нами у вишніх сорочках, тоді ми відчемо силу і тоді з нами рахуватиметься світ».

На зборах було затверджено статут УАКР. Відділу Чикаго, та прийнято ряд резолюцій, в яких одобрено основні завдання УАКРаді та її заходи у створенні однієї з них не домінованої Централі в ЗСА.

161-ий Відділ УНС відзначить подвійні роковини

Еймбридж, Па. — У суботу, 5-го травня ц.р., тут відбудеться відзначення 90-річчя існування Українського Народного Союзу і 65-річчя 161-го Відділу його св. Василія — бенкет і танці в Українському Клубі, при Бродвей Роуд, Аліквіппа. Головним промовцем на бенкеті буде головний представник УНС д-р Іван О. Фіс.

Коктейль розпочнеться в 6-й год. і триватиме до 7-ї, після чого слідкуватимуть бенкет і забава, на якій грає симфонічний оркестр Джанні Плюс.

161-ий Відділ заснував 30-го вересня 1918 року Антон Пидуфалій, який від того часу до 31-го грудня 1941 року був його секретарем. А від 1941 року і дотепер секретарем Відділу є головний радник Андрій Джула. Відділ цей постійно розростається і, починаючи з Конвенції

УНС у Вашингтоні в 1954 році, висилає на союзові конвенції трьох делегатів. Крім того, цей Відділ має власний дім та тривкий фінансовий статус.

ВІСТАВКА Г. І Б. ТИТЛІВ В ЧИКАГО

Чикаго. — Осередок Праці Укладу Старшого Платуства в Чикаго влаштував виставку ікон Галини Титли та акварель Галини Кудибут Богдана Титли, яка відбудеться тут в дні 11-12-13-го травня ц.р. в Платовій домівці. Відкриття та зустріч з мистцями в п'ятницю, 11-го травня, о год. 7:30 вечора. Слово про мистецтво виставки ст. пл. Рута Ріпська, ЛМ.

Провід Осередку запрошує до численної участі платунів та всю українську громаду.

Українці беруть участь в оборонній акції А. Сахарова

Рочестер, Н. Й. — Місцевий Відділ організації Американців в Обороні Людських Прав в Україні приступив до Відділу Об'єднання в обороні прав Сахарова, яке зорганізувалося, щоб повести активну кампанію для рятунку Андрія Сахарова. Об'єднання, що має свій осідок у Вашингтоні, старастяся тепер звернути увагу цілого світу на А. Сахарова, який немов символом боротьби за людські права у СРСР.

Об'єднання в обороні Сахарова має у своїх рядах членів з різних груп та національностей. З уваги на 63-й день народження А. Сахарова об'єднання влаштує ряд концертів, з яких перший відбудеться в Рочестері, у середу, 9-го трав-

ня ц.р., а далі в Торонто, Бостоні, Нью Йорку і в містах Західної Європи. Крім концертів, будуть влаштовані доповіді, демонстрації, пресові конференції і зустрічі з політичними провідниками західних країн.

Організація Американців в Обороні Людських Прав в Україні приступила до Об'єднання в обороні Сахарова тому, що він заступався за українських дисидентів і інформував вільний світ про їхне переслідування, арешти, муки в тюрмах і на заслання.

Перед десяти роками сачме А. Сахаров апелював до вільного світу рятувати життя Валентина Морозова. Сьогодні здоров'я Сахарова так погіршало, що він стоїть перед подібною небезпечкою.

НЬО ЙОРК ОЧІКУЄ КОНЦЕРТ У 40-РІЧЧЯ УГВР

Нью Йорк (Р.Б.). — У вівторок, 24-го квітня ц.р., відбудеться засідання Громадського Комітету для відзначення 40-річчя УГВР. У програмі дія в основному була справа підготовки до ювілейного концерту, який відбудеться в суботу, 5-го травня ц.р., в залі Купер Юніон в Нью Йорку. Засіданням провів д-р Степан Ворох, який недавно повернувся зі шпиталю. З того приводу інж. Роман Рогожа привітав його від присутніх і висловив радість з його поверноту до здоров'я і до громадської активності. Подібні почування висловив голова Ділового комітету мгр Роман Глиницький.

Мгр Глиницький представив стан підготовки концерту. Він висловив впевнення, що при участі таких відомих мистецьких сил, як Рената Баба, Андрій Добрянський, Тома Гриньків, Нестор Цибірський і хор «Думка» під керівництвом Семена Комірної буде визначною мистецькою імпрезою, та надію, що в ньому візьмуть участь широкі кола громадянства.

Координатор концерту інж. Юрій Повстенко вже в основі полагав усі справжні зв'язані з мистецькою програмою концерту, і уклав детальну програму, яку присутні одобрили.

Крім мистецької програми виступить слово заступник президента УГВР і доголітній голова її Закордонного Представництва, о. д-р Іван Гриньків, який для цієї цілі приїхав з Європи.

Присутній на засіданні мистець Любослав Гуцалюк представив запроєктовану ним емблему 40-річчя УГВР, яку члени Комітету прийняли з захопленням. Для відання фінансовими справами концерту рішення запропонувати Ярослава Кліма, якому буде помагати Іван Дмитрик. Рішення також приготувати вечерю для виконавців концерту в Народному Домі.

Квитки на концерт можна набути в книгарнях «Арка» і «Сурма», а в дні концерту при касі Купер Юніон від год. 3-ої. Початок концерту о год. 5-ій.

В доповідні до цієї виставки показано в окремих рамках і галереях 38 фотодіагностик з старих фотографій, що зображують подорожі обличчя, групові фотографії членів українських церковних і світських організацій, хорів, аматорських вистав, церковні й світські будинки, у початковій стадії поселення українських людей в цьому степі.

Окремо показано деякі кількісні книжки, шкільних підручників, свідомств, плякатів, програм концертів, імпрес тощо. Ці матеріали є частиною приватної збірки Андрія Кейбілі.

Відкриття виставки розпочалося в 6-й годині вечора і продовжалося до 8-ої години вечора. Біля 350 учасників, нарівні українців, мешканців Трентону й околиць, як і не-українців, серед яких було чимало визначних осіб, мали нагоду не тільки одушевитися експонатами, показаними на виставі, але й насолоджуватися кулінарними стравами й напінками, що пишались на «Великодньому столі», за який поділяли союзники: Надія Гайкович, М. Глущок, Юстина Надрага, Марія Спірала й Дарія Самотула під проводом енергійної і працьовитої Богдани Осалі.

Відкриття виставки розпочалося в 6-й годині вечора і продовжалося до 8-ої години вечора. Біля 350 учасників, нарівні українців, мешканців Трентону й околиць, як і не-українців, серед яких було чимало визначних осіб, мали нагоду не тільки одушевитися експонатами, показаними на виставі, але й насолоджуватися кулінарними стравами й напінками, що пишались на «Великодньому столі», за який поділяли союзники: Надія Гайкович, М. Глущок, Юстина Надрага, Марія Спірала й Дарія Самотула під проводом енергійної і працьовитої Богдани Осалі.

Шахові першества УСЦАК відбудуться в Рочестері

Рочестер, Н. Й. — Українська Спортова Централь Америки і Канади повідомляє всіх шахістів і спортових товаришів, що цього року змагання за першества українців Америки і Канади відбудуться в Рочестері в дні 26-го, 27-го і 28-го травня. Зголошення слід вислати на адресу: Roman Kuzylak, 74 Gould St., Rochester, N.Y. 14610.

В турнірі візьмуть участь

шахісти з Торонто, Монреалю, Філадельфії, Чикаго, Дітройту, Нью Йорку, Ірі й Ричмонду.

Також зголосили свою участь найкращі українські шахісти на чолі з проф. Степаном Попелем, д-ром Орестом Поповичем, Володимиром Дзерюю і мгрм М. Турянським. Перша нагорода — 300 дол., друга — 200 дол. і третя — 100 дол. Для юніорів — 100 дол.

У Вінніпегу виставляють картини Ф. Гуменюка

Вінніпег, Ман. — Осередок Української Культурної Освіти відкрив тут виставку картин Федосія Гуменюка, сучасного українського мистця, майстра неконформіста, який проживав в Україні. Виставка відбудеться в галерії Осередку при 184 вул. Александер схід і триватиме до 4-го червня ц.р. Відкриття виставки і доповідь із прозірками Дарія Даревич про творчість Гуменюка відбудеться в п'ятницю, 27-го квітня.

Ця виставка влаштована без відома і згоди мистця. Відбудеться вона, щоб познайомити українців у вільному світі з представником мистецького авангарду, який не може виставляти своїх творів в Україні. Усі картини позичені із приватних колекцій в Торонто.

В ІЗРАЇЛІ АРЕШТУЮТЬ СВОЇХ ТЕРОРИСТІВ

Тель Авів, Ізраїль. — На превелику радість прем'єра Ізраїля Ісак Шаміра, поліції Ізраїлю вдалося в Єрусалимі унешкідливити під кінець минулого тижня чималі бомби під чотирма арабськими автобусами перед самим виїздом цих автобусів на перевіз соток арабів під час найбільшого руху в бізнесовій арабській секції міста, відкривши змову й заарештувавши понад 20 винуватців. Усі з них — це праві екстремісти, ортодоксальні жиди, всі ветерани війська, а деякі з них навіть офіцери, інші ж знову — відомі в кулуарах парламенту та в урядових інших будинках як ті громадяни, що домагалися постійно більш великодушної державної допомоги для нових жидівських поселень на окупованій арабській території.

Прем'єр Ізраїля назвав подію розкриття цієї змови проти арабських автобусів «врятуванням країни від катастрофи» і «превенцією дуже серйозної трагедії» у його повідомленні для загальної після засідання кабінету в неділю, 29-го квітня. На цьому засіданні директор Ізраїльської безпеки доповів зібраним міністрам про те, як зневалізовано змовницький план.

Вже в суботу, 28-го квітня, було заарештовано 20 осіб, замішаних у підкладанні бомб, з яких кожна важила 6 і пів фунта. Бомби були підкладені під мотор або під задню вісь під чотирма автобусами, а менші бомби були покладені по боках автобусів під сидіння. Автобуси були запарковані коло мешкань водіїв автобусів в Єрусалимі. Дуже софистичовані механізми для запобігання вибуху були настановлені так, щоб зрівняти їх під час найбільшого вуличного руху в п'ятницю по обіді, що у багатобогаті разів перевищило б кількість цивільних жертв у арабському середмісті і було б без порівняння більше, ніж у відомих вибухах, спричинених арабськими терористами (які підкладали звичайно грубо й примітивні вироблені домашнім способом бомби).

Подробниці, про які говорив директор безпеки перед кабінетом Ізраїля, не подані до публічного відома, але з

того, що оголошено, відомо, що міністрам сказано ясно, що розкриття цього плянованого бомбування і арешт винуватців не було «випадком» ані «щасливим збігом обставин», а результатом довгих років «тихоті і наподегливої інвестиції».

З Ізраїльських радіових джерел стало відомо, що ці всі розкриття зробили на міністрів «потрапляючи враження», коли вони довідалися про призища заарештованих, серед яких були ім знайомі імена. Стало також відомо, що агент Ізраїльської служби безпеки інфільтравував цю групу терористичних екстремістів і він доміс про план висадити в повітря згадані автобуси з насажирами та ще й під час великого вуличного руху. Його інформації також дали можливість заарештувати заплідозрених у змові.

Тим часом всі притримані перебуватимуть у в'язниці наступні 15 днів, поки можна буде дати протиних офіційне обвинувачення в намірі заподіяти злочин; тих, які невинні в змові, — відпустити. Згідно з виставами з Ізраїля, дехто з заарештованих є здогадно вже досвідчені терористи, бо деякого з них було заарештовано відразу після вибуху бомби в 1980 році, коли експлуатували бомби під автами двох посадників-арабів, одного з містечка Наблоса, а другого — з містечка Румаллі. Обидва посадники, і Бассам Шака і Карім Халеф, лишилися тяжкими каліками.

Декого із цих заарештованих допитувано також у свій час з приводу нападу з машинними кірасами на Іслямський університет в Гамрі, де було застрелено трьох арабів-студентів. Знову ж відома сімка інших здогаданих терористів (четверо з них — американські жиди, а троє — Ізраїльські), притриманих за поранення семи арабів 4-го березня цього року, коли було обстріляно автоматичною зброєю арабський автобус у західному напрямку до Іордану, та троє обвинувачених у підпалі в сніжні п.р. найсвятішої мусульманської святині в Єрусалимі не мають ніякого відношення до цієї останньої справи.

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИКИ «ГОЛОСУ Америки» у Вашингтоні повідомляють, що ця офіційна американська радіостанція передасть в цілому промову президента Рональда Регена, яку він виступить в Пекіні і яку китайський комуністичний уряд цензурував частинно так в англійській, як і в китайській мовах. Усенні з промови Президента були звороти про похвалу Бога й демократії, як теж про загрозу совєтської агресії. Директор «Голосу Америки» Кеннет Томпсон заявив, що цілий текст промови буде переданий в двох мовах до китайського народу, який не має змоги почути цю важку промову під час відвідин Президента в Китаю.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТІ подав цікаві статистичні дані про те, що в 1981 році злочини проти приватних осіб і нерухомостей коштували Америку 10,9 бильона доларів. Злочини проти нерухомих власностей коштували Америку 8,1 бильона, тоді коли решта коштів припадала на медичні видатки тощо. В опитанні було взято під увагу 60,000 злочинів і нападів на 130,000 громадян.

КОНГРЕС ПРОТИ пляну Адміністрації виробляти нову хемічну зброю, згідно із заявою конгресмена Данте Фаселла з Флориди. Згаданий конгресмен, який є головою Комісії міжнародних справ в Палаті Репрезентантів, заявив, що він шукатиме підтримки двох політичних партій для відкинення проєкту про вироблення нових хемічних середників війни. Хоч президент Реген звернувся із закликом до СРСР і інших держав з пропозицією заборони продукції і вживання трійливих газів, він запропонував продукцію таких хемічних середників, щоб доприняти советам, які мають колосальні арсенали таких середників.

ДИРЕКТОР ФЕДЕРАЛЬНОГО Бюро Інвестицій Вільям Вебстер заявив, що число бомбувань в 1983 році зменшилося на 14 відсотків в Америці і Пуерто Ріко. Загальне число бомбувань було 687. Таких вибухів було в 1980 році 1,249, в 1981 — 1,142, в 1982 — 795.

УРАДОВЕ БЮРО ПЕРЕПИСУ у Вашингтоні повідомляє, що такі американські міста, як Маямі, Лас Вегас і Анкоредж, Аляска набули поважне число мешканців в роках 1980-82. Бюро вирахувало 176 американських міст, які мають 100,000 і більше населення. Маямі, яке перейшло з 41 на 34 місце щодо кількості населення, збільшило своє населення на 10,3 відсотка і має тепер 382,726. Лас Вегас збільшив число мешканців на 9 відсотків, переносячись з 90-го на 80-те місце. Анкоредж збільшило число своїх мешканців на 11,6 відсотків і нараховує тепер 194,675 мешканців. Серед міст, що подали зменшення мешканців в цих двох роках є Баффало, Н.Й. (з 5 відсотків зменшення населення), Форт Вейн, Инд. (2,8 відсотка), Флінт, Миш. (3,5 відсотка) і Геті, Инд. (4 відсотки).

КИТАЙ ДАВ ПРЕЗИДЕНТОВІ РЕГЕНОВІ НАЙБІЛЬШЕ ПРИЙНЯТТЯ В ЙОГО КАР'ЄРІ

Президент Рональд Реген і його дружина Ненсі цінують тост на прийнятті в Шанхай.

Шанхай, Китай. Сотні тисяч китайців заперили вулиці і площі цього старого торговельного міста Китаю, щоб привітати президента Регена у понеділок, 30-го квітня, чим закінчувався шестиденний його візит в Китайський Народний Республіці. Президент використав знову цю нагоду, щоб висловити американську готовність допомогти Китаєві модернізуватися і жити в більшій цивілізації. Захоплення, з яким китайці вітали американського Президента, було поза всякими найкращими передсказами і сподіваннями, і йшлою такого прийняття не було тут ні дня когось, хіба що не 12 років тому для Річарда Ніксона, який проламав перший лід своєю історичною поїздкою до Китаю, що підготувала ґрунт для всіх дальших зносин поміж ЗСА і КНР.

Тут, в університеті Фуцзянь, Президента вітали ентузіастично 700 студентів. Реген не раз заявляв і китайській молоді, що Америка має бажання допомогти Китаєві розвинути вміння в прикладних науках та в техніці менеджменту. «Історія не така, що може понести нас, куди сама хоче. Але ми маємо міць і вміння тримати в руках

стерно, вибрати напрям і йти разом», сказав Р. Реген до уважних і дуже щирих хильних йому студентів.

Популярний вітер надимав наші вітрила, сильна течія нам сприяє і нагода для спільної і корисної поїздки кляче нас».

Обоч Регену відвідали також зразкову німіську «комуну» на околиці Шанхаю, де виробують селяни артілю горючину, плетуть і ткають і тваринництво, а тепер починають будувати тут теж різні фабрики. Дуже подобалося американській Першій Парі також візит в дитячий садок, де Рональд і Ненсі Реген бачили хороших дітей та іншу дитячу самодіяльність, що дуже тішило Регенів.

Увечері того самого дня в честь Президента ЗСА і його Панабу влаштований величавий бенкет в Шанхайській залі виставок, і тут знову повторилися ті самі незвичайні прихильні маніфестації пошани китайців для Америки і Президента. Промови президента в Шанхай трансмітувалися без перерви по всіх мережах радіо і телебачення, але і без китайського перекладу тексту.

У п'ятницю ділянки Реген

Закінчення на ст. 3.

У СВІТІ

У ХАРТУМІ, СТОЛИЦІ Судану, введено військовий стан. Президент цієї африканської країни, яка переживає цілий ряд внутрішніх і зовнішніх неспоконів, оголосив про введення різних обмежень в країні в неділю, 29-го квітня. На Заході цей крок президента Судану, який став на чолі уряду завдяки воєнному перевороту в 1969 році, коли він увів у країні «Іслямське право», пояснюють як «закручування гайок» мусульманської шіїти проти іншівців на півдні країни, де переважають так звані «анімісти» і де є теж невеликі острівці християн, серед суцільно чорного населення. Судан — це найбільша африканська країна, що займає 967,500 квадратних миль площі і має приблизно 22 мильйони населення. Президент Гаафар аль-Німеїрі, властиво диктатор країни, каже, що більшість населення є за ним і вони захищатимуть іслямське право від тих, хто «шкідить Іслямові й Суданові».

В АФГАНІСТАНІ СПРАВИ для повстанців погані. Кабульське радіо подало в неділю, 29-го квітня, що «урядові представники провели інспекцію військових з'єднань в долині Панджшір». Цим стверджено ще раз, що ця долина — центральний осідок протягом кількох років протисовєтських повстанців, тепер опинилася в протиповстанських урядових руках. Це було перше таке повідомлення про перемогу промосовєтських сил Кабулу над повстанцями від минулого вітінка, коли було подано про захоплення долини військами уряду і про нанесення поразки «контрреволюції». Одночасово з Афганістану надходять вісті про десятки тисяч нових втікачів, що напливають до Пакистану в останніх днях, особливо після тяжкого бомбардування повстанських гнізд в Кандагарі, 300 миль на південний захід від Кабулу. На Заході повідомлення просовєтського уряду розглядають як намагання протидіяти західним вистікам, що повстанці все таки не здаються і, не зважаючи на колосальні втрати в людях, все ще стоять у нерівній боротьбі з окупантами їхньої країни — совєтами та їхніми афганськими підголосками.

АЛЬМАНАХ УНС НА 1985 РІК

Редкація «Свободи» вже почала підготовку матеріалів до Альманаху УНС на 1985 рік. Частинно він буде присвячений подіям після закінчення Другої світової війни, тобто перебування українців в таборі Ді-Пі, а відтак великого історичного краді нового поселення. Матеріал про це та інші події українською і англійською мовами проститься авторів надіслати до 20-го червня ц.р. — Ред.

СВОБОДА

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. U.S.A. members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗУ \$7.50 на 6 місяців, \$15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — \$1.00.

Чеків і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Шануймо наших приятелів

Приєднання для України і її народу приятелів у чужинському світі — це одна з найперших місій нашої визвольної війни-революції у роках 1917-21 виключно внаслідок наїзду зформованої на московській землі більшовицької армії, інформувати про жорстокий більшовицький режим, подавати невідомі не-українцям відомості про український правозахисний рух — все це наш обов'язок. Обов'язок подібний до додання в твердій скелі американського загального невідомості, що таке Україна, що таке Схід Європи, що таке євразійська імперія, найбільший ворог Америки і усього вільного світу. Самі ми безпосередньо не можемо мати впливу на американську закордонну політику, бо — будучи розпорощеними невеличкими групами поселення на велетенському просторі між двома океанами, не маємо можливості ні в одній виборчій округі вибрати свого конгресмена не то стейтсмен сенатора. Немає ж наших земляків на високих становищах американської державницької машини. І тому, коли знаходимо в американському науковому чи політичному світі прихильників нам осіб, то ми повинні виявляти їм нашу вдячність і зберігати з ними зв'язок, щоб вони залишилися нашими друзями.

Ці заваги стосуються, наприклад, конгресмена Джеймса Флоріо і сенатора Билла Бредлі, обох зі стейту Нью-Джерсі, які зголосили — один в Палаті Репрезентантів, другий в Сенаті — законопроекти про створення окремої Конгресової комісії для розгляду штучного голоду, створеного більшовиками в Україні в роках 1932-33, щоб винищити цілу верству українського селянства, власників середньої і бідної земельної посілости. Для зголошення названими американськими законодавцями причинилася організація Американців в Обороні Людських Прав в Україні, провід якої стоїть у тісному постійному зв'язку з Екзекутивною Українською Народною Союзом. Головний Екзекутивний Комітет УНСОЮЗУ проголосив у "Свободі" ч. 72 з 17-го квітня ц. р. "Заклик" до всіх відділів УНСОЮЗУ і всього членства, щоб підтримати потрібними для ведення цієї акції пожертвами.

Ідеться про матеріальні пожертви, але також про моральну підтримку для названої організації та про виявлення своєї вдячності обом американським законодавцям із стейту Нью-Джерсі, в якому заінкорпоровано УНСОЮЗ. Цю вдячність треба виявити масовими листами до кожного з тих законодавців, конгресмена Джеймса Флоріо і сенатора Билла Бредлі, як теж до інших конгресменів і сенаторів з проханням підтримати цей законопроект. Обидва названі законодавці — демократи. Тим більше вони заслуговують на вияв пошани і вдячності від українців, що у Демократичній партії існує ліберальне крило, яке дуже голосно говорить про потребу оборони прав людини, але водночас дуже мало цікавиться тим найбільш жорстоким топтанням людських прав, яке відбувається в Советському Союзі, що його американські ліберали утворюють з "Раша", з якою обов'язково і за всяку ціну треба зберігати "детант", на базі редукції американських витратів на оборону.

Для українців в Америці, громадян З'єднаних Штатів, на задньому плані стоїть партійна приналежність даного американського конгресмена чи сенатора чи кандидата на будь-який виборчий пост включно з постом президента Америки. Для нас єдиним критерієм підходу до кожного з таких американських діячів чоловіків чи жінок, є їхнє відношення до СССР і, зокрема, їх знання проблеми України і їх підхід до цієї проблеми. Коли наступний президент Річард Ніксон Джеральд Форд заявив у прилюдній дебати з своїм демократичним суперником Джиммі Картером, що "у Східній Європі немає советської домінації", він втратив голоси всіх виборців, що прибули до ЗСА із Сходу Європи і програв вибори. Сьогодні у провідній американській верстві значно зросло знання Сходу Європи та, зокрема, знання суті російського комунізму. Але це все ще початки протвердження із того часу русофільства, що ним навіяли на американську закордонну політику на все американське суспільство втікачі з Росії після упадку царату, які тут стали професорами найвідатніших американських високих шкіл і впливали на закордонну політику ЗСА і громадську думку широкіх кіл суспільства, діючи по давній лінії так званої царської російської історичної школи. Названі вгорі американські законодавці належать до тих, які вже визволились з того анахронічного трійливого чаду. Треба їх за це шанувати.

У четвер 26-го квітня ц. р. Рудольф Гесс, колишній заступник Гітлера та в'язень альянсів, який перебуває в в'язниці Шпандау у Західному Берліні 37 років, закінчив 90 літ життя.

З цієї нагоди знайомий колоніст "Нью Йорк Таймс" Джеймс Рестон написав статтю про Гесса і обставини його ув'язнення, з якими варто познайомитися нашим читачам.

Як відомо, на початку Другої світової війни Гесс сам один прилетів літаком до Англії, щоб бути посередником між Гітлером і Англією і Францією, які виповіли війну Гітлеру за його напад на Польщу.

У 1947 році Гесса суджено в Нюрнбергу разом з іншими провідними гітлерівськими Німеччини і за-суджено на довічне ув'язнення.

Від 1966 року він є єдиним в'язнем в цій тюрмі в Берліні, збудованій ще в XIX сторіччі, втримуваний чотирьома союзниками Другої світової війни — ЗСА, Великобританією, Францією і СССР — коштом 800,000 дол. річно.

Американський Уряд як теж західнонімецький уряд в Бонні, запевняють, беручи до уваги Гесса дуже похилого вже віку, що його здоров'я добре. В останніх роках Гесс мав поважні приступи плевриту та запалення легень, та його організм швидко переборює. Є також відомості, що в 1977 році він намагався із собою покітати.

За останні десять літ Америка, Англія і Франція робили заходи, щоб Москва погодилася на звільнення Гесса, виходячи з принципу людського милосердя, але совети рішучо відмовляються його звільнити.

Альянська контролья Західного Берліну має клявузі, що кожний член чотирьох державної контролі має право вето. Користуючись з того права, Москва і на домагання трьох західних союзників ставити своє вето.

Британці, які перевелили дуже точну і дбайливу інвестицію і допит Гессові, були в той час переконані, що він утік із Німеччини на власне бажання, а не за намовою чи згодою Гітлера. Гесс знав, — казали вони, — про плани Гітлера піти війною проти СССР і Гесс був певний, що Німеччина не виграє війни на два фронти. Це було спонукою до його втечі.

Чому ж совети так вперто відмовляються звільнити Гесса? На це склада-

Третього травня 1984 року сповістяться тринадцять років від дня упокоєння Блаженнішого Владика Іоана Митрополита Української Православної Церкви в Америці й Канаді. По його смерті УПЦ в ЗСА вкрилася великою жалобою: закінчив свою земну путь і первосвящитель. Церква ще тоді переживала велику радість і вона допомогла православним українцям полегшити їхній сум з приводу тяжкої втрати вірою в те, що Син Божий Господь наш Ісус Христос Своєю смертю переміг. Владика Іоан жив з глибокою вірою в Володаря життя і смерті, з відданістю Божій справі, якій присвятив своє життя, з твердою певністю, що кінець нашого земного шляху, проведеного в смиренні, відданості Богові і молитві, відкриті двері майбутнього віку у Христі. Працюючи на ниві церковного служіння, знав, що в житті і в смерті ми в Господній волі: говорив св. апостол Павло: "Чи живемо — для Господа, чи померемо — для Господа". А тому, як живемо, так і померемо — мислячи про Господа (Рим. 14: 8).

Задля Господа жив і в Господі упокоївся Блаженний Владика Іоан Теодорович. Він увійшов у незліченні сонми всіх тих, що жили з вірою в Христа, бо "Коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, то і померли в Ісусі Бог привів до Ним" (1 Сол. 4, 14).

Митрополит Іоан народився в містечку Крупець, Дубенського повіту на Волині, 6-го жовтня 1887 року,

Володимир Душник

РУДОЛЬФ ГЕСС, СИМВОЛ ГІТЛЕРИЗМУ І В'ЯЗЕНЬ АЛІАНТІВ

У чотирьох різних причинах. Урядові чинники Советського Союзу намагалися підкреслювати на кожному кроці, що вони є повноправним членом альянської контролі в Берліні, чого ніхто їм не відбирав ані не заперечує.

Ще інша теорія щодо советської впертості в цій справі є ця, що Гесс був останнім членом прибічників Гітлера й його режиму, який знищив понад 20 мільйонів людей в СССР і під час останньої війни.

Ще інший здогад збігається із лінією советських припущень, що місцеві Гесса було переконати Великобританію та її союзників заключити сепаратний мир з Гітлером і дати йому вільну руку знищити Советський Союз.

Але навіть якщо б советські припущення щодо місця Гесса до Англії були правдиві в сто відсотках, то що це сьогодні допоможе советам чи престижів Москви, якщо вони не звільнять цієї людини в такому дуже убогому віці.

Колоніст Рестон не може зрозуміти цієї советської впертості, і пише, що у

сучасній хвилині, коли советсько-американські відносини дуже напружені, Москва не втратить б нічого на своєму престижі, якщо б погодилася зі своїми політичними партнерами в Берліні і дозволила на звільнення Гесса, так як цього хочуть три інші партнери.

Дуже можливо, що Гесс хотів переманити британців заключити сепаратний мир з Гітлером: дуже можливо, що він намовляв британців включитися до антитбольшевистського християнського походу, — дуже можливо, що Гесс був прямо "божевільним", коли він вірив, що він зможе змінити біг історії.

Проте колоніст Рестон на жаль, не знає про московсько-більшовицьке трактування українців чи інших підв'язаних народів СССР.

Згадаймо хоч би українську Виннищу, Катинь і мордування польських старшин, брутальне мордування українських жінок в Кінгрірі і т. п.

Ми певні, що Америка, Англія і Франція будуть надалі добиватися, щоб Москва так погодилася на звільнення Гесса, за яким стоїть не тільки його син і родина, але також бонський уряд.

Чи спроможеться Москва на цей гуманний крок і звільнити Гесса — чи може це звільнення прийде запізно? — запитує Рестон.

о. Степан Біляк

ПАМ'ЯТІ БЛАЖЕННИШОГО ВЛАДИКИ МИТРОПОЛИТА ІОАНА

Цього ж року організовано Українську Народну Армію. Отець Іоан прислав до українського визвольного руху і став першим капеланом Дивізії Сіро-жупанників. На службі Директорії Української Народної Республіки о. Іоан Теодорович був послідовним головним капеланом правобережного фронту, холмської, польської й київської груп. Так перебував на фронті цілу боротьбу України за самостійність в 1917-1919 роках.

Хвиля розвалу українських армій застала його нежданим на тиф. Від денікінців чекала його смерть за відмову підписати його власним ім'ям, під заголовком "До синів українського народу: козаків, селян і робітників". Як неждано йому дали підводу, щоб втіати від денікінців, але, через непорозуміння, підвода попала кривд до табору ворогів під Брацлавом. Тут від смерті він врятувався прямо чудом. Денікінці вважали його померлим, ограбили зі всього й залишили. А тут наїшли брати галичани, що вже були залучені до денікінців, взяли хворого о. Іоана до свого табору, як капелана, та перевезли до Вінниці, до шпиталю.

Вийшовши зі шпиталю, о. Іоан Теодорович, утікаючи від денікінців, перебрався через фронт на польський бік. Двічі арештували його поляки, але нарешті доставили до Крем'янина, до Єпископа Діонісія, від якого дістав парафію в селі Митині, Старокиївській волості району, де перебував півтора року. Звідти о. Іоан Теодорович поїхав на епархіальний з'їзд до Житомира, як делегат повітового з'їзду духовенства. З Житомира вислав його до Києва, для порозуміння з Всеукраїнською Православною Церквою Радого. Церковна Рада вислала його з уповноваженням організувати Волинську Поділля для заснування Української Автокефальної Православної Церкви.

У 1921 році по чотирьох місяцях його праці, на донос московського духовництва, арештували його більшовики як "петлюрівця" і завели до тюрми в Старокиївській волості. Від розстрілу спасла його така подія: в 1915 році московські "солдати" перевели різного роду в'язнів у тім місті. Отець Іоан Теодорович, що був там в той час вийшов з хрестом в руці проти салдатів та спинив погром-різю. Старокиївські в'язні тепер пригадали ту подію і спасли свого добродія-рятівника від неминучої смерті.

Визволений з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

(Продовження буде)

Микола Галів

Кілька думок до 40-річчя УГВР

Висловлюю тільки кілька думок до питання 40-річчя УГВР, бо в газетній статті на ширшу аналіз немає місця. Однак варто і треба привітати ініціативу Громадського комітету, на чолі з д-ром Тарасом Гунчаком, що поставив собі за мету окремо відзначити постання Української Головної Визвольної Ради (УГВР) у 40-річчя визвольної імпрези.

Першою з черги імпрезою буде святочна академія, у якій візьмуть участь кращі українські мистецькі одиниці, що відбудуться у суботу, 5-го травня ц. р., у залі Купер Юніон, у Нью-Йорку.

А на осінній сезон заплановано наукову конференцію, виставку документів і матеріалів з останньої визвольної боротьби й інше.

Слід підкреслити, що історія — не тільки українська, але і світова — не занотувала подібних випадків визвольних рухів боротьби і формування керуючого чинника, якою була Українська Головна Визвольна Рада. Без перебільшення можна сказати, що це був історичний унікум. Звичайно, що із всією повнотою і виразністю побачити і схопити цю унікальність все ще потрібно більш перспективний час, але навіть з перспективи 40-річчя можна побачити що незаперечно унікальність. У першу чергу вона проявлялась у організації життєвості визвольної боротьби українського народу. Погляньмо, яка в той час була загальна ситуація українського народу. Якщо ми зрозуміємо тодішнє склпковане політичне положення, яке наставало в тих часах — тоді прийдемо до незаперечного переконання, що постання УГВР випливало з невідкладних потреб боротьби визвольних формаций українського народу в час Другої світової війни. Цими визвольними формациями в першу чергу були підпільна мережа ОУН і активна лінія Українська Повстанська Армія (УПА). Ці формации вимагали свого політичного і керуючого завершення і таким прямим та безпосереднім завершенням стала УГВР. У такій і такій площині слід розглядати постання УГВР, яка мала загальноукраїнський політичний характер, що випливало з її основних залогів.

Самозрозуміло, що без українських визвольних формаций український народ, без активної української резистенції, не міг би бути виставленою, як історична подія, що випливає з історії українського народу.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги кандидатом на єпископа.

Визволення з тюрми лише чотири дні перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, що відбувся в Києві в 1921 р., о. Іоан Теодорович все таки доставив в той історичний Собор і брав діяльну участь у його нарадах. Коли вирішено було обрати Ієрарху Української Автокефальної Православної Церкви, о. Іоан Теодорович був третім з черги

В Чикаго відбудеться виставка праць І. Гомотюк-Зелік

Чикаго, Ілл. — Із цього року виставки цієї майстрині відбудуться в п'ятницю, 4-го травня зр., о 7:30 вечора, в залі Сеньйорія; у суботу 5-го і неділю, 6-го травня, виставку можна буде оглянути від 10-ої год. ранку до пізнього вечора.

Листи читачів повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи“. Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріалу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами між рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

АФРИКАНЦІ ТАК ЗВАНОГО „переднього фронту“

збиралися в неділю, 29-го квітня, на дводенну конференцію в Аруші, Танзанія, щоб обговорити майбутнє їхнього „передньо-фронтового руху“ проти апартеїду Південної Африки. До цього „фронту“ належать досі шість чорних африканських країн, але нещодавно дві з цих країн, Мозамбік і Ангола, несподівано для решти підписали окремі договори з білою Південно-Африканською Республікою, так що на конференції розглядали їхню поведінку представники Танзанії, Ботсвани, Замбії та Зімбабве. Обороняючи свої договори, президент Мозамбіку Самора М. Махель і президент Хозе Едуардо дос Сантос із Анголи, ввели, що ці договори збільшують стабільність на півдні африканського континенту і не пошкоджать справі чорної Африки, як цього побоюються інші президенти країн, членів цього „переднього фронту“.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки та огляди, повинні прислати разом з двома примірниками даного твору до редакції „Свободи“ також адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Нові успіхи Йорк університету

В Йоркському університеті в Торонто вже відрізняється курс української мови та літератури, який викладає д-р Роман Багрий-Пікулик.

В 1981 році започатковано проби трирічну програму української історії та політичних наук. Виявилось, що студенти дуже зацікавлені в цій новій програмі, бо їх число на викладах потроїлося. Не тільки це, українські студенти набрали популярності та наукового призначення в академічних колах університету, завдяки понадплатним викладачам, виставкам тощо.

На підставі цих досягнень Провінційна Рада Онтаріо Комітет України Канади нав'язала нові переговори з деканом факультету, щоб українська історія та політичні науки стали постійною програмою університету. Йоркський університет на це радо згодився, якщо буде вплачена фінансова база для студій в сумі 100,000 дол. на перших три роки. Як повідомляє університет, після трьох років він перебирає на себе всі фінансові зобов'язання.

Ми знаємо, що пересічне втримання університетської катедри коштує переважно 800,000 — 1,000,000 доларів річно. Тож сума 100,000 доларів — дійсно мінімальна, тим більше, що це на три роки. Ми мусимо радіти, що Йоркський університет так швидко на нашу ідею підтримав. Крім цього, Інститут Українознавчих Студій в Едмонтоні обіцяв покрити половину цих коштів.

Тут саме голос за нашу громадою. Треба або місяць, або 50 осіб-тисячників або лише 500 осіб по сто доларів і історія та політичні науки в університеті Йорк забезпечені! Тож жертвуймо по змозі і до розуміння справи.

Історію політичних наук у Йорк університеті успішно викладає від 1981 року молодий надійний науковець д-р Орест Субтельний. Успішний ний пласту, оптиміст, якого студенти люблять та поважають. Він не замикається у своїх кабінеті, а вважає своїм обов'язком співпрацювати з громадою і так своїм знанням практично помагати у збереженні та поширенні української само свідомості. Для д-ра Субтельного україністика — це не предмет викладу, це не життя. Він співпрацює з енциклопедією українознавства. Виготовив для Шкільної Раді міста Торонто курс для середніх шкіл про голод 1933 року. Він є історичним дорадником у фільмі про голод 1933 та дорадником у записковому фільмі про Мазепу. За цих два роки, що проф. Субтельний є в Канаді, він виготовив 12 доповідей для української громади.

Ми чули його доповіді на святі державності в Торонто в 1983 році, і в Гамільтоні зр. Проф. Субтельний бере участь у наукових конференціях, як, наприклад, про ді-пі, імміграцію, українсько-польські відносини, на конференції української історії ків. Д-р Субтельний багато часу присвячує дослідям, особливо історії українсько-російських відносин. Недавно появилась його монографія про мазепинців, за яку він дістає „Нагороду Антоновича“ за найкращу українську наукову працю в 1981-1982. В наступному році має вийти книжка „Порівняльний аналіз імперіалізму в Східній Європі“.

Я маю приємність поговорити з д-ром Субтельним і переказати читачам кілька його цікавих думок.

Питання: Як ваш загальний враження з перебування у Йорк університеті?

Відповідь: Надзвичайно позитивні. Поперше, заімпонувало мені наставлення адміністрації університету до українських студій в загальному. В часі, коли університетські фонди дуже обмежені, Йорк не пошкодував поважних коштів, щоб заангажувати викладача української історії. Це дуже рідке явище в північно-американському університетському середовищі. Я бачив на кожному кроці ширше зацікавлення університету в поширенні і розбудові українських студій.

Хочу додати, що до моїх гарних вражень з Йорку багато причинилася співпраця, дуже корисна і дружня, з моїми українськими колегами в університеті, проф. Романом Багрий-Пікуликом, який вже майже десять років дуже успішно провадить курс української мови та літератури, і проф. Юрієм Даревичем, який, хоч фізик по фаху, багато зробив і робить для української справи в університеті, як і поза ним.

П.: Який ваш підхід до українських студій?

В.: Я вірю, що до українських студій треба застосувати ті самі критерії, які існують в інших наукових ділянках. Я постійно підкреслюю, що українська тематика є сама собою цікава і важлива. Наприклад, вивчаючи історію України, можна багато зрозуміти не тільки про Україну, але й про хід історії в загальному. Все пробую пов'язати універсальні поняття з українською тематикою. Праця в цій ділянці повинна не тільки поглибити наше знання про Україну, але і поширити наш світогляд. Люблю вчити і радс навізую контакти зі студентами.

П.: Як вам працювалося в Йорку?

В.: Викладачі з української історії пройшли дуже успішні курси новітньої української історії поволююся. В курсі загальної української історії і культури потроїлося. Цього року у мене було понад 30 студентів на цих курсах. Крім того, ми в 1982 році організували успішну виставку і виклади про УПА, а в 1983 році цілоденну виставку і серію доповідей про голод 1933 року. В цій другій — головна заслуга проф. Р.Багрий-Пікулика.

П.: Ваші плани на майбутнє?

В.: Хотімо організувати при Йорк університеті постійні літні курси для учителів шкіл українознавства. Метою зазначених курсів є поглиблення знань з найновішими матеріалами і поглядами в різних ділянках українистики. Також планується запросити фахових учителів, щоб обговорити найбільш модерні та ефективні методи навчання. Хотімо також створити чисельну збірку прозорих і фільмів, які будуть корисні для викладів у різних ділянках українистики. Прозорки і фільми будуть позичатися школами українознавства. Плануємо також запровадити нові курси викладів з історії українського поселення в Канаді і Америці, як і семінари над вибраними темами з української історії.

Дякую д-рові Субтельному за цікаві думки, а він ще подякує на закінченні. „Хочу подякувати Провінційній Раді Онтаріо КУК, а особливо д-рові Глибівичові за жертвенну підтримку українських студій при Йорк університеті. Надіюсь, що властеві Комітетові Українських Студій при Йорк університеті зібрати потрібні фонди на цей проєкт. Можливо, це і нагода для розбудови українистики при Йорк університеті, які треба їх використати.“

І я також вірю, що українська громада, установи і одиниці, як завжди, щедро відгукнуться, і наша мова в Йорк університеті зможе продовжувати розпочаті студійні української історії та політичних наук. Пожертви і віддавати до ПРО КУК і дістанете посвідку на звільнення від державного податку.

Тут цікаво ще згадати, що університет Йорк знає українську громаду і рахується з її думкою. От, для прикладу, цього року закінчується каденція президента Йоркського університету. У зв'язку з цим університет звернувся до Провінційної Ради Онтаріо КУК за порадою у виборі нового президента.

Підтвердимо ж, що доброму думку університету про нас. Забезпечимо українські студії для нашої молоді! 12-го травня ПРО КУК влаштує у Йорк університеті бенкет, на якому має передати обійняний чек президентів і тим затвердити існування української історії та політичних наук в Йорку, а при цій нагоді також відзначити 200-ліття провінції Онтаріо.

Прийдіть спільно відзначити ці дві радісні події!

Оксана Бризгун-Соколик

Китай...

Закінчення зі ст. 1.

У вівторок Президент і Перша Лейді Америки відлетіли до Фейрбенкса на Алясці, де бачилися з Паолом Іваном Павлом II, що являв летіти у свою подорож до Південної Кореї і далі.

Найголовніша ж дипломатична мета поїздки Президента до КНР полягала в тому, щоб дістати від КНР позитивні дії проти Регенових акцій проти союзу з Китаєм в Центральній Америці, на Середньому Сході та скрізь по світі. Але ця діяльність не покаже недалеке вже майбутнє.

У КИТАЇ, ВІДКОЛИ помер Мао всім років тому, наступили великі зміни, зокрема в економічному житті. Найголовніша ж зміна та, що сільськогосподарські комуні, які за лідерства Мао Дзе-дунга були повсюдною печаттю маоїстської республіки, тепер розпущені, а весь Китай піддався радикальній перебудові, щоб людям було в першу чергу достатньо харчів. Денг Шяо-пінг, теперішній „некоронований король“ Китаю, вірить, що люди більше продукують, якщо їх заохотити різними матеріальними нагородами до того. Без „апокаліптичних зрушень“ і голосних фанфар, без підступного ворогування на верхах і кривавих чисток на низах, Денг, разом з його колегами добився „найбільш далекоїдучих реформ“, які будь-коли й будь-де були проведені в житті під прапорами марксизму, — пише журнал „Тайм“ з 30-го квітня. — Ці реформи швидко перетворили аграрну систему країни, пробудили злетару культурне життя і збільшили в п'ятеро доходи мільйонів селян.“

НАРЕШТІ КИТАЇ ПО-ІНШОМУ ставиться до своїх закордонних сусідів із західного світу, про що вимовно свідчать такі числа: у Китаї в його економіці під кожну працює 1,600 чужинських найкращих спеціалістів; 128 американських фірм мають свою бізнесу в Пекіні; торгівля з Америкою зростає в п'ять разів, порівняно з 1972 роком, коли тодішній американський президент Річард Ніксон відкрив перший „брату Америці до Китаю“. Десять років тому майже ніхто не мав права з китайців подорожувати закордон; сьогодні 10,000 китайських студентів навчаються в З'єднаних Штатах Америки. 15 років тому лише єдиний китайський посол мав своє бюро поза межами Китаю (в Каїро, Єгипет). Сьогодні амбасад і консулати є в 128-ми країнах світу і, згідно з твердженням прем'єра Китаю Чжао Цзя-пінга під час його триумфальної поїздки по Америці в січні цього року, „Китай відкрив свої брами і ніколи більше не закриті“.

Осередок Праці
Майстрині Старшого Мистецтва
в Чикаго

Запрошує Вас на виставку
ікон
Галини Митли

акварель та олійних картин
Рогдана Митли

11, 12 і 13 травня, 1984
в квартирі-домі
2124 Чикаго-Сденно
Чикаго, Ілл.

Відкриття: п'ятниця, 11 травня
години 7:30 вечора

субота, 12 травня, 10:00 - 4:00 год.
неділя, 13 травня, 10:00 - 2:00 год.

Кава і солодке

Слово про мистців: ст. п. Рута Ріпкецька, М.

Кілька...

Закінчення зі ст. 2.

можна мати уяву, що це був неоднорідний збір, який, однак мав суто демократичне підґрунтя. У тих обставинах створити керівництво такого формату належить до непересічних досягнень. Ці члени УГВР, які залишилися в Україні, всі загинули у боротьбі з ворогом або на заслани. Ті члени, які вийшли з доручення за кордон тут на Заході вести визвольну боротьбу, деякі ще залишилися при житті.

Сорокріччя УГВР належить до світлих моментів боротьби українського народу, яке належить гідно відзначити та глибоко осмислити.

УВАГА!

ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

МИ ПОТРЕБУЄМО ВАШОЇ ПОМОЧІ—

Це наше тисячоліття

988 - 1988

Тисяча років тому, ми українці стали християнами під проводом нашого великого Святого, князя Володимира Великого. Це й причина великого святкування. Ми не можемо дозволити, щоб ця подія була поминена, зменшена або усунена.

ЦЕ НАША СПАДЩИНА.

Ми українці були наділені багатою релігійною і культурною спадщиною. Це не прийшло нам легко. Наші предки, наші родини, мусили за це боротися, вони віддали за це своє життя. Для нас українців не остає нічого іншого, як живучи в вільній країні практикувати свою релігію і тим самим спричинитися до збільшення цієї спадщини для наших дітей і грядущих поколінь. Секретаріат Тисячоліття бажає розвинути й зберегти цю спадщину. Та ми потребуємо вашої допомоги.

ЦЕ НАША КУЛЬТУРА

Ми є гордовитий народ. Ми гордимось нашою культурою — співаємо, танцюємо. Наша пожива неперевершена. Ми маємо великих артистів, великих мислителів. Тепер коли то приходить хвилина радості й відновлення, стараймося створити різні твори, щоб прославляти дари Божі зглядом нас. Секретаріат бажає замовити артистів, щоб змалювали гарні ікони. Повинна бути написана опера, що представляла б хрещення українського народу. Треба б написати історію християнства в Україні, історію Української Католицької Церкви в вільному світі, більше число релігійних творів у відношенні до Тисячоліття — все це для того, щоб передати наступним поколінням багатство нашої спадщини. Та ми потребуємо вашої допомоги.

ЦЕ НАША РЕЛІГІЯ.

Його Святість, Папа Іван Павло II, ось так описав цю велику подію у своєму листі до Кардинала Йосифа Сліпського нагоді оголошення тисячоліття:

Так приходило до року 988, коли князь Володимир, внук блаженної Ольги, почав поширяти християнську віру серед усього населення своїх держав, він теж зарядив, щоб усі мешканці його столиці перед ним, його родиною і грецьким духовенством публічно і спільно охрестились в ріці Дніпро. Таким, отже, чином почав він поширення віри, найперше в межах свого князівства, а потім аж до крайніх місцевостей своєї країни „Русь“.

Приходить час великого святкування, а ще більше час духовної оновлення. Найважливіше завдання Секретаріату Тисячоліття це допомогти українському народові в цій духовній оновленні. Секретаріат бажає помагати парохіям планами, пропозиціями, і вською літературою, щоб зміцнити духовні сили. Вложено окремий Молебень, і ювілейний гімн появиться вневдовзі. Та ми потребуємо вашої допомоги.

З'ЄДНАЙМОСЯ РАЗОМ!

Допоможіть нам зробити це Тисячоліття славним для українців де б вони не були. Ми звертаємося з проханням до кожної родини в вільному світі, щоб вона своєю жертвою причинилася до відсвяткування Тисячоліття; це станеться, коли підтримимо Центральний Ювілейний Комітет для збереження української спадщини.

РАЗОМ МОЖЕМО ВЧИНИТИ ЩОСЬ ВЕЛИКОГО!

ПОДБАЙТЕ ВИКОНАТИ ТАКІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ:

1. Подбайте, щоб стати членом, що підтримує Центральний Ювілейний Комітет. Членська вплата вноситься 25.00 на 1984, 1985, 1986, 1987 і 1988 р. Платити можна по 25.00 кожного року, або заплатити одразу суму 100.00.
2. Старайтеся продовжувати свою духовну й культурну працю в своїй парохії приготувавшись до Тисячоліття.
3. Притягніть свою родину й приятелів до праці пов'язаної з Тисячоліттям. Вашої допомоги потребує Центральний Ювілейний Комітет як також Епархіальний Комітет.
4. Заохочуйте інших, щоб підтримували Центральний Ювілейний Комітет.

Золота Членська Карта буде видана всім відданим членам з благословенням Високопреосвященнішого Митрополита Максима Германюка, ЧНІ, що є головою приготувань Тисячоліття, як також з підписами пресви. Кир Михайла Гринчишина, ЧНІ., Генерального Секретаря ювілейних приготувань Тисячоліття, та впр. о. Т. Кравчука, ЧНІ., Помічника Генерального Секретаря приготувань до Тисячоліття.

Приготовляйтеся тепер до Ювілею Українського Тисячоліття, 1988,

Не відкладайте! Виповніть і вишліть цю форму, щоб стати членом, що підтримує Центральний Ювілейний Комітет.

ПРОХАННЯ, ЩОБ СТАТИ ПІДТРИМУЮЧИМ ЧЛЕНОМ

Ім'я _____

Адреса _____

Парохія _____

Сума _____

Замітка: Офіційльний респ. — розписка буде виданий для життя при плачненні доходу податку.

Простіть вислати до: Millennium Secretariat — Central Jubilee Committee, 233 Scotia Street, Winnipeg, Man., Canada R2V 1V7

3 великим смутком ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що у неділю, 29-го квітня 1984 року, по довгий й важкий недугу на 50-му році життя відійшла у Вічність, прийнявши Найсвятіший Тайни наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, ДОЧКА І СЕСТРА

бл. п.

ОЛЬГА МАРШАЛОК

з дому САРАХМАН

ПОХОРОН — в середу, 2-го травня 1984 р., о год. 9-й ранку з української католицької церкви св. Духа в Честері, Па.

Горем прибиті:

чоловік — ЄВГЕН
син — ОРЕСТ
мама — АННА САРАХМАН
сестра — СТЕФАНІЯ з мужем
Ближчі Я дільша Родина в Америці й Україні

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що 17-го квітня 1984 р. відійшов від нас, несподівано, на 73-му році життя

Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО й БРАТ

бл. п.

Льонгін Зелінський

народжений в Рудні близько Львова.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 21-го квітня 1984 р. на українському католицькому цвинтарі у Факс Чейсі.

У Сороковий день його смерті, в суботу, 26 травня 1984 р., о год. 8-й ранку буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПІНАХИДОЮ

в церкві Христа Царя у Філадельфії, Па.

Горем прибиті:

СТЕФАНІЯ — дружина
ОРЕСТ — син з дружиною
ІРИНА КУШНІР — сестра
ОЛЕКСАНДЕР — брат з родиною та ближчі і дальша Родина

Об'єднання Українських Лісників і Деревників

Ділиться сумною вісткою, що в суботу, 28-го квітня 1984 р. на 82-му році життя відійшов у Вічність ІНЖЕНЕР-ЛІСНИК

бл. п.

ОРЕСТ КЛЮФАС

в Гантері, Н. Я.

ПОХОРОН — у вівторок, 1-го травня 1984 р. на цвинтарі Elka Park, Hunter, N. Y.

Дружині і Родині Покійного засилаємо глибоке співчуття.

Управа і Члени ОБУЛІД-у

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ УКРАЇНЦІ!

Підтримайте законопроект ч. 4459, що його внесли 60 конгресменів. Цей закон створить Комісію, оплачувану державними фондами, для дослідження причин і наслідків голокосту в Україні в 1932-33 роках.

Організація — Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) — започаткувала масову акцію листами до американських законодавців у цій справі. Включіться в це діло. Ваша фінансова, або активна участь необхідна.

Посилайте Ваші пожертви та звертайтеся за інформацією до:

**AMERICANS FOR HUMAN RIGHTS
IN UKRAINE**
43 Midland Place ■ Newark, N.J. 07106

**УКРАЇНСЬКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.**

**Окружні Комітети Відділів УНСоюзу
Стейту Нью Джерсі**
Ньюарк, Джерсі Сіті, Перт Амбой
і Пассейк

власновоють

БЕНКЕТ
з нагоди 90-річчя
Українського Народного Союзу
в неділю, 20-го травня 1984 р., о год. 3-й по пол.
у залі Українського Народного Дому
„Кристал Болрум“
при 90-96 Фліт вул., ДЖЕРСІ СІТІ, Н. Дж.

У ПРОГРАМІ:

Доповідь — д-р ІВАНА ФЛИСА, головного президента УНС
Виступ Ансамблю „ГОМІН“ під мистецтвом керівництвом
мастера ВОЛОДИМИРА ЮРКЕВИЧА
Добрий обід з напінками • інші несподіванки
До численної участі запрошуємо Членів УНСоюзу і усе наше
Громадянство.

Квитки вступу \$17.50 від особи, які можна набути у місцевих
секретарів Відділів найдалше до 12-го травня 1984 р.
СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
власновоють

**ВІСІМНАДЦЯТИ
КРАЙОВІ КРУГОЛЬНІ
ЗМАГАННЯ**

в суботу і неділю,
26-го і 27-го травня 1984 р.
в Чикаго, Ілл.

Гарантовані нагороди для учасників і жінок.
Для чоловіків — 1-ше місце \$750.00 — 2-ге місце — \$500.00
Для жінок — 1-ше місце \$500.00 — 2-ге місце — \$250.00
Демою щонайменше одну нагороду на кожних 10 виступів гри.

ТУРНАМЕНТ

Щоб брати участь у змаганнях, мусить бути членом УНСоюзу, або громадянином сеньйори УНС понад 62 р. запрошуються всіх членів УНСоюзу в ЗСА і Канаді.

Правила Турніру за ABC і WIBC Moral Sanction і висліді будуть перевірені.

Речення зголошення на всі імпрези 1-го травня 1984 р. Town and Country Bowl, 141 W. North Avenue, Northlake, Ill. 60164. Tel.: 312/562-0520

Сингл і Дабл — субота, 26-го травня. Дружнє змагання, неділя, 27-го травня.

Апеліції можна дістати від всіх секретарів УНСоюзу.

ТОВАРИСЬКА ВЕЧІРКА В СУБОТУ ВЕЧЕРОМ — \$5.00.

БЕНКЕТ — Неділя, 27-го травня, год. 7:30 веч.
25.00 дол. від особи
Garden Manor, 4722 W. Armitage Ave., Chicago, Ill. 60639
Роздача нагород буде під час бенкету
Зголошуйте своєчасно на обід, перекуску і забаву

**BOWLERS HEADQUARTERS — Country Club Motel, 8303 W. North Avenue,
Melrose Park, Ill. 60160. Tel.: (312) 345-8300**

For further information write or call:
Dan Bardyga, Chairman, 4940 W. Parker St., Chicago, Ill. 60639
Tel.: (312) 622-6639

Helen Olek Scott, 7644 W. Rosedale Ave., Chicago, Ill. 60631
Tel.: (312) 631-4625

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, P.O. Box 17a, 30 Montgomery Street,
Jersey City, N.J. 07303. Tel.: (201) 451-2200

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА
КАЛІНОВИЙ МІСТ

Збірка спогадів — розповіді із
дитячих років у Немирові, із життя
учня Яворської гімназії
в 1922-28 рр.

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко
220 стор. ціна \$12.00, портрет \$1.00
Мешканців Стейту Нью Джерсі за
близьку 6% ставити до податку

Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

Мистецтво оформлення
Зеновія Оніщенко

**ЛІТЕРАТУРНО-
ВОКАЛЬНИЙ ВЕЧІР
В ЧИКАГО**

Чикаго. — Старанням 22-го Відділу СУА у суботу, 5-го травня ц.р., в 6-й год. вечора тут відбудеться літературно-вокальний вечір під назвою „Сантиментальна мандрівка у минуле“. Вечір, в якому виступатимуть письменники адміністрації Людвіг-Максимилян-университету, провідні німецькі професори різних факультетів, члени Баварської Академії Наук, з якими протягом багатьох років ювілей мав ділово-наукові і товариські зв'язки. Кожний з присутніх склав у стилі, ваговитій формі шпирі, теплі привітання з подяками і побажаннями на майбутнє.

Несподіванкою для проф. Бойка був спеціальний стил, заведений багатьма різними цінними подарунками, серед яких особливо виділялись найновіші наукові видання присутньої німецької еліти.

Проф. д-р Роже Бауер.

ПРИЙММО НА ПРАЦЮ

**IBM System 34,
System 36 operator.**

Досвід побажаний. Прийнятий на цю працю
перейде вишкіл.

Зголошення:

**Український Народний Союз
(201) 451-2200**

THE Ukrainian Weekly
SPECIAL ISSUE: THE GREAT FAMINE IN UKRAINE 1932-33
Community leaders commemorate famine of 1932-33
at a special issue of the Ukrainian Weekly

Additional copies of
The Ukrainian Weekly's
special issue on the

Order by writing
or calling
The Weekly
at (201) 434-0237.

Now
available:

additional copies of
The Ukrainian Weekly's
special issue on the

**GREAT
FAMINE.**

Order by writing
or calling
The Weekly
at (201) 434-0237.

ЛІТНІ КУРСИ, ТАБОРИ НА СОЮЗІВЦІ 1984:

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР — 24-го червня — 3-го липня
Для хлопців і дівчат у віці 12-18 р.
Прохарчування і нічліг: \$170 (члени УНСоюзу)
\$200 (не-члени)

Оплата за навчання: \$60.

ХЛОП'ЯЧИЙ ТАБІР — 30-го червня — 14-го липня
Розважальний табір для хлопців у віці 7-12 р.
Прогулянки, плавання, різні гри, навчання співу
українських пісень і українського народного по-
буту.
Тижнево: \$100 (члени УНСоюзу)
\$120 (не-члени УНСоюзу)

ДІВОЧИЙ ТАБІР — 15-го — 29-го липня
Програма і ціна така сама як для хлопців.

КУРСИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ —
29-го липня — 11-го серпня
Навчання традиційних народних танків для
початкувчих і завантажених танцюристів. Число
курсантів обмежене до 60 учнів. Прохарчування
і нічліг: \$195 (члени УНСоюзу), \$205 (не-члени),
оплата за навчання: \$60.

КУРСИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА
— 11-го — 25-го вересня. Для достаточної молоді
Практичні лекції з різних ділянок українського
народного мистецтва: різьба, ткацтво, вишиван-
ня, писанка писанок — під керівництвом досвід-
чених інструкторів. \$200 (члени УНСоюзу),
\$220 (не-члени).

**КУРСИ МІЖНАРОДНОГО І УКРАЇНСЬКОГО КУХО-
ВАРСТВА — 30-го вересня — 5-го жовтня.**
Для чоловіків і жінок. Навчання печення, варен-
ня страв із м'яса і риби, інструкції здорового хар-
чування. \$225 (члени УНСоюзу), \$250 (не-члени).

SOYUZIVKA UNA ESTATE
Foordemoore Rd., Kerhonkson, N.Y. 12446
(914) 626-5641

„Безсмертною є земля українська — безсмертними є її мужі“

(Німецькі наукові кола відзначили 75-ліття Ю.Бойка)

У неділю, 25-го березня ц.р., сповнилося проф. Ю. Бойку-Блохину 75 років з дня народження. Саме в цей день в одному з феєричних ресторанів Мюнхену відбулася святкова ювілейна зустріч, в якій взяли участь представники адміністрації Людвіг-Максимилян-университету, провідні німецькі професори різних факультетів, члени Баварської Академії Наук, з якими протягом багатьох років ювілей мав ділово-наукові і товариські зв'язки. Кожний з присутніх склав у стилі, ваговитій формі шпирі, теплі привітання з подяками і побажаннями на майбутнє.

Несподіванкою для проф. Бойка був спеціальний стил, заведений багатьма різними цінними подарунками, серед яких особливо виділялись найновіші наукові видання присутньої німецької еліти.

Проф. д-р Роже Бауер.

Після повторних тостів „на багатьох літах“ д-р Ю. Бойко виступив з короткою

Жінка...

Закінчення зі ст. 2.

професійні зайняття та родинні обов'язки, вони знаходять час, щоб ходити до музеїв, до театрів, на концерти, читати книжки, займатися філантропією. Советський інженер-жінка — писав автор — присвячує три рази більше часу на задоволення культурно-мистецьких потреб, ніж чоловік-інженер. Зате чоловіки шукають розради в алкоголі. Згідно автора статті, багато жінок в СССР рідше не виходять заміж тому, що не можуть знайти рівних їхнім культурним зацікавленням. Вони також виявляють більшу громадянську відвагу, бо в більшому числі продовжують вдержувати взаємини з тими, проти яких виступає советська влада (тобто дисидентами).

Автор статті підкреслює, що подібні прояви „вищості“ жінок помітні і в інших країнах. В Советському Союзі їх видно тільки виразніше. На думку автора, такі прояви вищості жінок є позитивним явищем саме в наш час, коли нидіють традиційні моральні та суспільні цінності, які нормували дотепер життя суспільства. Роль жінки як сторожа тих цінностей стає тому більш очевидною і може бути спасенною для майбутньої долі народів.

Про особливу роль і місце українських жінок в дисидентському русі в підсоветській Україні вже була мова. Їхня діяльність і їхня постава, громадська відвага є хіба підтвердженням повищих тез Володимира Шляхетко. Та і в нашій громаді в ЗСА можна заважити, що наші студентки пильніше вчать, більше їх число кінчає високі школи, тоді коли студентам-хлопцям якось не стає терпеливості і витривалості. Студентки є активніші в українському студентському житті, та в різних групах оборони політичних в'язнів та на в'язуванні контактів з американськими політиками. Від них також можна почути нарікання, що їм важко знайти відповідно освічених та „цікавих“ українських хлопців, щоб взяти своє життя з ними.

Масмо враження, що українські жінки у вільному світі мають, також у більшому числі ходять до музеїв, театрів, творять клуби книголюбів, служать добровільцями в школах українознавства, світличках для малих дітей, в Українському Музеї, приготують перекуску після різних імпрез і тим самим підтримують якість товариського життя між українцями. Як мало є охочих між українськими чоловіками працювати як добровільці хоч би в бібліотеках наших наукових установ, в Українському Інституті Америки, в Українському Музеї, в школах тощо. Вони радше воліють проводити свій час на безплідних балаках, політичних суперечках чи на якихось розривках.

Кожний спостерігач нашого життя в ЗСА погодиться, що Союз України Америки вже від років є нашою найдинамічнішою, найуспішнішою і найбільш конструктивною організацією. СУА потрапляє об'єднувати українських жінок різних поколінь, різного походження, різного віровизнання, та різних політичних орієнтацій. Всі внутрішні розходження вони вміють поладжувати компромісово, не розбиваючи організації. Тому, що ніхто інший не виконує певних важливих загальнонаціональних завдань СУА почуватися до обов'язку брати їх на себе. Уже понад 10 років рік у рік біля 250 українських убогих дітей у Бразилії мають змогу здобувати середню або вищу освіту завдяки допомозі, яку зорганізувала Суспільна Опіка СУА. По правді, допомогою молоді, зокрема, студентів повинна займатися якась загально-громадська організація чи комісія, щось на зразок КОДУС-у, що існувала від 1941 року і досі, мабуть, діє в Європі.

Десятиліттями говорилось та дискутувалося про потребу музею української культури в Нью Йорку, центрі усього світу. Ми були б не виїшли поза стадію балачок та поборонних побажань, якби до діла не взявся СУА. Без зайвих слів, але ділово та успішно українські жінки створили Український Музей, передали його під опіку всього громадянства, не перестаючи його підтримувати своїми жертвами.

У багатьох містах відділи СУА є чи не головними осередками і промоторами культурної, харитативної, громадської і товариської діяльності. Не було б їх, не було б мистецьких виставок, доповідей, авторських вечорів, збірок на жертви поєн, землетрусів, на політичних в'язнів, сиріт, бабусь, та інших наших людей в потребі.

Треба подивитися сене самодисципліни, відповідальності в усіх наших жіночих організаціях, чи це будуть сестрицтва в церквах, чи СУА чи інші. СУА видає свій місячник „Наше Життя“ вже 40 років. Об'єднання Українських Православних Сестрицтв видає також місячник „Віру“ вже понад дев'ять років. Видавання журналу, безперечно, кожного місяця вимагає не лише витривалості але й доброго адміністративного хисту. Видно, українські жінки також його мають.

Це тільки приклади на те, як наші зорганізовані жінки збагачують життя нашої спільноти, можна б сказати, втримують його і розвивають, виховують молодіші покоління для продовження його в майбутньому.

У 100-річчя українського жіночого руху важливо усвідомити собі оцю виняткову і так позитивну роботу українських жінок. Жидівські соціологи, виховники, громадські діячі постійно підкреслюють, що основою збереження жидівства були жидівські родини. Так само можна сказати, що найбільшим заборолом всяким спробам знищити українських нарід були та є українські жінки-подруги, матері і бабусі, які передавали і далі передають молодшим поколінням моральні засади, українську побутову культуру, вірність своїм традиціям і вірність собі. Завдяки їхнім зусиллям зберегти фізичну та моральну субстанцію народу України могла пережити найбільша лихоліття. В умовах свободи — це українські жінки викликають подив своїх та чужих, своєю здібністю достосуватися до нових обставин життя і використати їх для росту та збагачення нашої суспільності і нашої культури.

промовою-подякою, у якій згадав померлих своїх про-текторів професорів Людвіг-Максимилян-университету, славистів Е. Кошмідера, А. Шауса, декана латиніста К. Беккера, славистого романіста Г. Райнфельдера й інших; висловив вдячність усім за ювілейне вшанування та підкреслив своє признание і тим, хто не зміг побути на цей вечір, а надіслав свій зворушливий привіт у письмовій формі.

В ході розмов виникло питання про методи творчого наукового процесу ювілейта в порівнянні зі способами праці присутніх колег щодо шукань і відкриття ними наукових істин. Створилися творча, жива атмосфера товариської безпосередності. Під час закусок з добрим вином і гарячими стравами час промайнував скоро, непомітно. На прощання присутні колеги ще і ще раз бажали ювілейтові творчих здобутків, здоров'я, щастя і життєвих благ.

До ювілею-проф. д-ра Юрія Бойка надійшли привітання не лише з німецького мюнхенського университету, але з різних кінців Західної Німеччини, ба й з-поза неї, як також не забули про нього і німецькі політики. Тому що ці листи свідчать про ставлення чужинного наукового світу до ювілейта, то не зайвим буде зачитувати деякі з них, або, хоча б, відтворити їхній лаят мовив.

Президент Людвіг-Максимилян-университету проф. д-р Вульф Штайнман привітав Ю. Бойка як імені всього университету, такі особисті від себе. „Цей день, — пише президент, — дає нам нагоду з повнотою відносно ти згадати вашу багаторічну діяльність, яка триває і тепер у дослідках і викладах у нашій alma mater“. Закінчує він лист щирими побажаннями на майбутнє. Дуже прочуло звучить поздоровлення проф. д-ра Кляуса Вільке, декана філософського факультету: „тому, що ви плели „Проти течії“ (назва однієї з книг проф. Бойка — І. Ч.), мусили ви залишити свою батьківщину. Якщо хтось пробував у іншій країні, серед іншої культури і мови стати твердою ногою, той може уявити собі, що не значить. Ми надіємося, що Мюнхен і названий факультет став для вас чимсь подібним на другу батьківщину. Щоб і надалі так лишилось, від усього серця бажаємо вам доброго здоров'я і незламної творчої сили“.

Керівник Мюнхенського Славистичного Інституту проф. д-р Й. Гольтцзен серед ряду побажань на новий відтинку життя зичив „творчої радості“ в дальшій науковій праці.

Президент Об'єднання Университетських Професорів Славистики Західної Республіки й Західного Берліну проф. д-р Ф. Шольц привітав Ю. Бойка від імені Об'єднання, як і від себе особисто, прилучивши до привітання й розкішну китицю квітів з далекої Півночі. Притом він повідомив, що свою шевченкову працю „Der Dichter als Barde“ він у друкованій надіслав спеціально присвятою в честь 75-ліття Ювілейта.

Особливо дружним визнанням насичені рядки святаючого листа проф. д-ра Фелікса Карлінгера, колишнього керівника Інституту романістики в Зальцбурзькому университеті. „Я гратуюю вам за ваші науково такі значні видання, які ви здійснювали, не зважаючи на супротивні обставини й численні перешкоди. Я завжди шанував вас за вашу мужність у зусиллях і подивлявся широту ваших знань. Наслідки ваших дослідів виявляють і для німецького наукового світу мають величезне значення... Я обіймаю вас із сердечним привітом, сповнений пошани, відданий вам Фелікс Карлінгер“.

Славист проф. д-р Г. Рьосел (университет Мюнстер) привітав ювілейтові повні глибокої пошани слова: „...для вашої натежер стражденної нації створили ви чудові розвідки, чим ви перед нею видатно заслужилися. Але разом з тим ваше ім'я в анналах вашої країни знайде місце. „Immortalis est terra Ucrainica — immortalis sunt viri ejus““.

Гарні привітання надійшли від колег з Мюнхену, з Марбурзького университету (проф. д-р Г. Шаллер), від президента университету Пассау проф. д-ра К-Г. Поллока; також не забули нашого

ювілейта визначні німецькі політики, надіславши теплі слова привіту.

Підсумок привітань з українського боку буде